

Кондратьєв Б.О.
*аспірант кафедри економічного аналізу та обліку,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»,
м. Харків, Україна*

Єршова Н.Ю.
*д-р, екон. наук, доцент, професор кафедри економічного аналізу та обліку,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»,
м. Харків, Україна*

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ

Управління діяльністю суб'єктів господарювання в умовах невизначеності ринкового середовища – нагальна проблема, вирішення якої залежить від ефективності інформаційного забезпечення. Інформатизація, глобалізація економіки сприяють радикальним змінам соціально-економічного середовища, в якому функціонують суб'єктів господарювання.

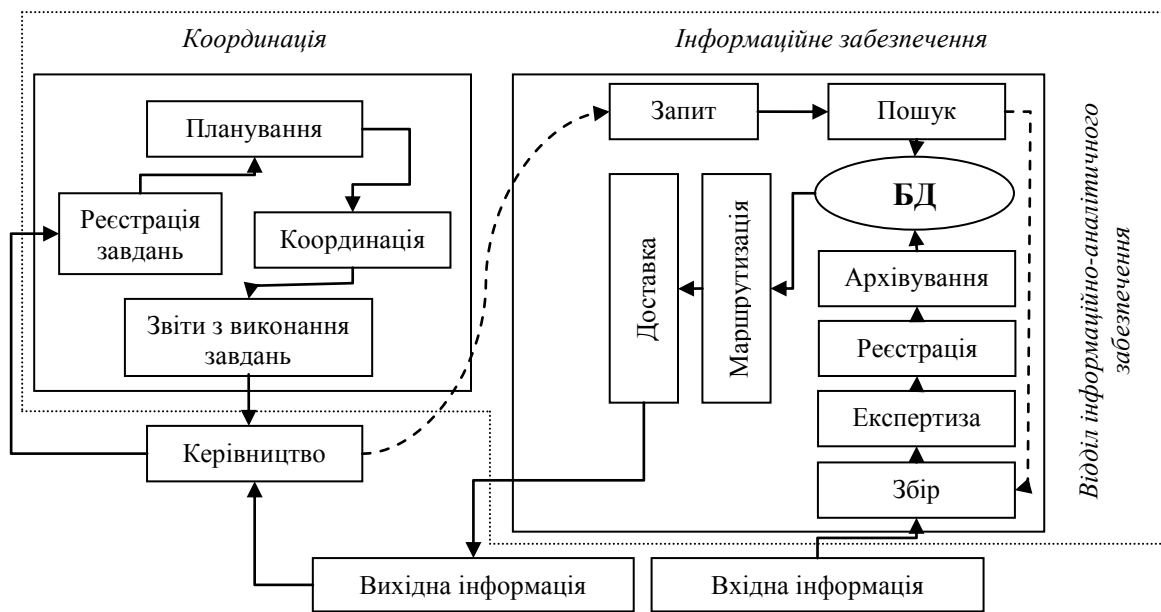
Інформація є найважливішим виробничим ресурсом, проблемам збільшення корисного ефекту від використання якої приділена увага багатьох вчених таких як І.О. Бланк, Н. Ю. Єршова, К.В. Щиборщ, С.Н. Лебедева, В.С. Рожнов, Ф.І. Хміль, Л.О. Терещенко та ін. [1-3]. У наукових працях висвітлені найважливіші теоретичні і практичні результати з таких питань, як класифікація і кодування інформації, визначення форм відображення зовнішнього середовища, розробка мовних засобів представлення інформації проектування баз даних. В теорії управління інформація визначається як сукупність відомостей про зміни, що відбуваються в системі і навколишньому середовищі, яка зменшує ступінь невизначеності наявних знань про конкретний об'єкт [4]. З позиції практичного використання інформації в процесі управління вважаємо за потрібне зазначити, що суть інформації становлять лише ті дані, які зменшують невизначеність з позиції менеджера, тобто визначають міру потенційних знань менеджера про процеси або явища в їх взаємозв'язку.

В широкому розумінні, інформаційне забезпечення це напрям управлінської діяльності, який полягає в розробці методів і форм роботи з інформацією, організації та контролю за інформацією з метою ефективного її зберігання, використання, а також обміну між системою і джерелами або користувачами інформації. Основна мета інформаційного забезпечення управління діяльністю – формування релевантної інформації відповідно до запитів користувачів, необхідної їм для прийняття обґрунтованих і зважених рішень, адекватного реагування на події, що відбуваються, а також розробці рекомендацій і пропозицій. Інформація має надходити до користувача (керівника або менеджера) в підготовленому форматі. Це потребує встановлення «інформаційного фільтру» на декількох гілках інформаційної

«магістралі». Не менш важливим є визначення та систематизація дійсних інформаційних потреб апарату управління підприємства для ефективного виконання покладених на них функцій.

Сьогодні керівництво комерційних структур все більше усвідомлює необхідність в підрозділі, який займається інформаційною діяльністю. Це або інформаційно-аналітичний відділ, або відділ маркетингу, або відділ комерційної розвідки. Часто все залежить від ступеня розуміння керівництвом фірми ступеня важливості інформаційно-аналітичної роботи для безпеки всіх сторін діяльності підприємства.

На рис. 1 наведена функціональна схема інформаційно-аналітичного відділу.

Рис. 1. Функціональна схема інформаційно-аналітичного відділу

Функціональна схема наведена з відокремленими технологічно взаємопов'язаними метафункціями координації та інформаційного забезпечення діяльності. Кожна з них має інформаційні входи і виходи: потоки документованої інформації та інформаційних повідомлень, що виникають у зв'язку з прийомом і передачею відомостей.

Функція координації включає процедури: реєстрацію завдань; розподіл за виконавцями (підрозділами); планування термінів і результатів виконання; доведення планів до виконавців; пошук та доставка необхідної для виконання робіт інформації; контроль виконання і надання звітів про результати виконання завдань. Функції інформаційного забезпечення необхідно надати властивості не тільки фільтру, накопичувача і регулятора інформаційних потоків, а й виробника і постачальника необхідної для роботи менеджерів інформації. Система інформаційного забезпечення пов'язана з функцією координації і включає процедури: збір інформації та її експертизу; реєстрацію; маршрутизацію; комплектування; доставку; архівування.

Структурування метафункцій для конкретних цілей призводить до появи суттєвих відмінностей в організаційній будові і розподілі функцій між елементами інформаційно-аналітичного відділу підприємства. Структура інформаційно-аналітичного відділу невеликого офісу може бути представлений виконавчим директором, діловодом, секретарем і кур'єром. Інформаційно-аналітичний відділ великої компанії включає підрозділи оперативного управління, планування, обліку і звітності, інформаційної експертизи, інформаційного забезпечення, доставки кореспонденції і деякі інші. Це підвищує ефективність і якість координаційної роботи з інформаційного забезпечення та управління компанією. Для прийняття управлінських рішень на всіх рівнях управління діяльністю підприємства потрібна оперативна, якісна інформація. Збір інформації – важлива функція інформаційно-аналітичного відділу підприємства. Невід'ємна частина налагодженої системи інформаційного забезпечення компанії - це механізм внутрішньофірмового інформування між підрозділами на основі механізму комунікацій.

Проте, особливостями організації інформаційно-аналітичного забезпечення на сучасних підприємствах є: відсутність загальної методології вирішення завдань організації; індивідуальний підхід до організації кожної конкретної системи управління; ізольоване вирішення завдань без урахування взаємозв'язку з іншими завданнями; нерівнозначна ступінь опрацювання різних завдань.

Список літератури

1. Бочкарев А.М. Актуалізація совершенствовання систем информационного обеспечения промышленного предприятия. Креативная экономика. – 2019. – Том 13. – № 6. – с. 1205-1214.
2. Єршова Н.Ю. Діагностика у системі антикризового управління машинобудівними підприємствами : автореферат дисертації на здоб. наук. ступ. канд. екон. наук; Спец. 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами / Наталія Єршова; Нац. техн. унів. «Харківський політехнічний інститут». – Х., 2009. – 20 с.
3. Денисенко М.П., Колос І.В. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством. Економіка і держава. – 2006. – № 7. – С. 19–24.
4. Безбородова Т.В. Структурно-морфологічна модель системи інформаційного забезпечення процесу управління. Економіка та держава. – 2007. – № 4. – С. 27–29
5. Єршова Н.Ю. Інформаційно-комунікаційне забезпечення прийняття управлінських рішень економічними суб'єктами. Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. №. 39 (1). 2013. С. 96-101.